

Xuân hạnh phúc ở vùng cao Yên Bái

Bên những triển vọng bậc thang hùng vĩ, đón xuân trong mùa hoa tở dày nở đỏ thắm các triển đồi, anh Vàng A Chua ở bản Đé Xu Phình, xã Đé Xu Phình, huyện Mù Cang Chải phấn khởi cho biết: với mô hình chăn nuôi gia súc, gia cầm, mỗi năm gia đình anh có nguồn thu gần 70 triệu đồng. Trước đó, gia đình được hỗ trợ tiền từ Nghị quyết 69 của HĐND tỉnh để đầu tư sửa sang chuồng trại, mua thêm con giống về nuôi. Thêm vào đó, gia đình còn được tham gia các lớp tập huấn chuyển giao khoa học, kỹ thuật về phát triển chăn nuôi và trồng trọt nên có thêm nhiều kiến thức trong phát triển kinh tế gia đình. Anh Vàng A Chua bày tỏ: "Có được sự hỗ trợ từ Nhà nước như thế này, chúng tôi vui lắm! Gia đình tôi sẽ cố gắng chăm sóc đàn vật nuôi thật tốt để mang lại nguồn thu ổn định, có tiền chăm sóc con cái".

Năm qua, toàn tỉnh đã hỗ trợ gần 44 tỷ đồng để người dân phát triển sản xuất nông - lâm nghiệp và thủy sản. Cụ thể, đã hỗ trợ thực hiện 25 dự án phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị; trên 1.200 cơ sở phát triển chăn nuôi theo hướng sản xuất hàng hóa, đặc sản, hữu cơ; hỗ trợ chăn nuôi trâu, bò; phát triển rừng trồng nguyên liệu theo hướng bền vững... Từ đây, góp phần đưa tổng sản phẩm nông - lâm nghiệp, thủy sản năm 2022 đạt trên 4.900 tỷ đồng.

Xuân này, cuộc sống hạnh phúc, ấm no hiện hữu trên vùng cao Yên Bái. Thoát đói, giảm nghèo, đồng bào các dân tộc thiểu số chung tay xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp, xứng đáng là những miền quê đáng sống.

Đồng chí Lê Trọng Khang - Chủ tịch UBND huyện Mù Cang Chải cho biết: huyện đã tập trung phổ biến, hướng dẫn kỹ thuật, các biện pháp trong chăn nuôi cũng như chăm sóc những dự án cây ăn quả và thực hiện liên kết giữa hợp tác xã, doanh nghiệp với người dân đảm bảo tốt.

Chuyện liên kết giữa người dân và doanh nghiệp trong sản xuất nông nghiệp ở vùng cao hiện không còn hiếm và cho thấy sự thay đổi lớn trong nhận thức của đồng bào các dân tộc thiểu số, mang lại những lợi ích kinh tế không nhỏ làm thay đổi toàn diện cuộc sống vốn nghèo khó trước đây.

Huyện Trấn Yên là vựa dâu tằm lớn của tỉnh với trên 300 ha và 1.500 hộ dân tham gia; sản lượng kén tằm đạt trên 1.000 tấn, mang lại nguồn thu 200 triệu đồng/ha. Tại địa phương này, hiện đã hình thành các tổ nhóm liên kết giữa người sản xuất với các cơ sở thu mua kén tằm. Mới đây, nhà máy sản xuất tằm tơ thuộc Công ty cổ phần Dâu tằm tơ Yên Bái đã chính thức đi vào hoạt động, tạo nên chuỗi liên kết khép kín giữa người nông dân và doanh nghiệp. Ông Trần Đức Tiến - Chủ tịch UBND xã Báo Đáp, huyện Trấn Yên chia sẻ: "Người dân ở xã Báo Đáp luôn bền bỉ, yêu nghề

trồng dâu nuôi tằm và được sự tạo điều kiện của tỉnh, huyện về mặt chủ trương thì các công ty đã về đầu tư trên địa bàn; từ đó, tạo đầu ra ổn định cho nghề trồng dâu nuôi tằm".

Song song phát triển kinh tế, người dân vùng cao Yên Bái cũng góp nhiều công của trong xây dựng nông thôn mới. Từ đó, đưa quê hương mình trở thành những miền quê phát triển và đáng sống. Ông Nông Văn Vị ở thôn Trại Phung, xã Tân Nguyên, huyện Yên Bình năm qua vừa tự nguyện hiến mảnh đất có chiều dài 500 m, chiều rộng từ 7 đến 10 m và 500 cây quế 5 năm tuổi để mở rộng và cứng hóa đường bê tông rộng 3,5 m cho trên 200 hộ đi lại được thuận tiện. Ông Vị phấn khởi cho biết: "Bản thân gia đình tôi không có điều gì phải suy nghĩ và tự nguyện cống hiến chứ không phải cần thế nợ cần thế kia".

Ở Yên Bái, việc xây dựng nông thôn mới không chỉ là quan tâm đến đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng nông thôn mà còn trú trọng đến đời sống vật chất, tinh thần của người dân. Thông qua sự lãnh đạo của cấp ủy đảng, chính quyền, các đoàn thể ở cơ sở, sự chung tay của cộng đồng mà nhiều hộ dân thoát nghèo, có việc làm và thu nhập ổn định; nhiều hộ nghèo đã được đón Tết trong những căn

nhà mới. Chị La Thị Ngọc ở thôn Trại Phung, xã Tân Nguyên, huyện Yên Bình dẫn khách đi thăm căn nhà mới xây với diện tích hơn 80 m² bao gồm ba phòng ngủ, một phòng khách, một phòng bếp và phàn khởi cho biết, nhờ có sự hỗ trợ 40 triệu đồng từ Quỹ làm nhà Đại đoàn kết, kết hợp với số tiền tích lũy của gia đình và vay mượn anh em họ hàng nên chị xây được căn nhà này. Chị Ngọc xúc động bày tỏ: "Mơ ước thì lúc nào cũng mơ ước, nhưng em không nghĩ là mình thực hiện được. Năm nay, thực hiện như thế này thì gia đình em vô cùng hạnh phúc và ấm cúng".

Đời sống vật chất được nâng lên, cái đói cái nghèo giảm bớt, bà con các dân tộc vùng cao hôm nay có điều kiện giữ gìn các nét đẹp văn hóa truyền thống, có kinh phí tu bổ, làm đẹp bản làng; từ đây phát triển du lịch bền vững. Chị Lương Thị Hồng Chung ở bản Chao Hạ, xã Nghĩa Lợi, thị xã Nghĩa Lộ cho biết: "Làm du lịch cộng đồng, bà con có thêm thu nhập, có thêm cơ hội tiếp thu kiến thức và tinh hoa văn hóa từ du khách để làm phong phú hơn đời sống tinh thần của mình. Chúng tôi đang tập trung nâng cao chất lượng dịch vụ và với đội văn hóa văn nghệ thì chú ý cho các em sưu tầm, tập luyện những điệu dân ca, dân vũ của đồng bào dân tộc Thái để giao lưu cùng du khách".

Thay đổi tư duy trong phát triển kinh tế, trong nếp sống, nếp sinh hoạt, đồng bào các dân tộc thiểu số ở vùng cao miền núi đang tiến về cái đích thu hẹp khoảng cách với người dân miền xuôi.

B.T

Thay đổi nếp nghĩ, cách làm của người dân trong phát triển kinh tế rừng

Chương trình hỗ trợ rừng và trang trại do Tổ chức Nông lương Liên hợp quốc (FAO) tài trợ được triển khai trên địa bàn tỉnh Yên Bái từ năm 2016. Qua thời gian thực hiện, Chương trình đã phát huy hiệu quả, nâng cao thu nhập của bà con nông dân. Quan trọng hơn là Chương trình đã góp phần thay đổi nếp nghĩ, cách làm của người dân trong việc trồng và phát triển kinh tế rừng...

Với trên 75 ha rừng trồng, gia đình anh Lê Mai Hiền ở thôn Tân Phong, xã Tân Nguyên, huyện Yên Bình là một trong những hộ có diện tích rừng trồng lớn nhất xã. Năm 2016, anh Hiền tham gia dự án trồng rừng gỗ lớn theo Chương trình hỗ trợ rừng và trang trại (gọi tắt là FFF), do Tổ chức Nông lương Liên hợp quốc tài trợ giai đoạn I, tại tỉnh Yên Bái, với diện tích 5 ha. Thông qua chương trình hỗ trợ trồng rừng gỗ lớn, đã giúp anh Hiền có cách nhìn mới về sản xuất lâm nghiệp bền vững, góp phần nâng cao thu nhập. "Trước đây, gỗ rừng trồng đa số tiêu thụ trên thị trường tự do, tự sản, tự tiêu. Từ khi tham gia chương trình FFF, được tập huấn về trồng rừng gỗ lớn, tôi và bà con trong xã đã hướng đến trồng những cây gỗ có chu kỳ dài, năng suất cao, giá trị kinh tế lớn, để có nguồn thu nhập lâu dài và ổn định..." - anh Hiền cho biết.

Xã Tân Nguyên có trên 2.600 ha diện tích rừng. Để khai thác tiềm năng thế mạnh này, xã xác định phát triển kinh tế

Chế biến sâu các sản phẩm từ rừng góp phần nâng cao thu nhập cho nông dân.

rừng, là một trong những khâu đột phá trong phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao thu nhập cho người dân. Ông Vũ Đức Đoàn - Phó Chủ tịch UBND xã Tân Nguyên cho biết: thời gian đầu triển khai Chương trình FFF, xã mới chỉ có 2 hộ dân tham gia. Đến nay, nhận thấy hiệu quả của mô hình đã có 10 hộ dân áp dụng mô hình trồng rừng này. "Mức hỗ trợ của Chương trình là 2 triệu đồng/ha rừng, bước đầu đã mang lại hiệu quả kinh tế và tăng thêm thu nhập cho các hộ tham gia. Quan trọng hơn, việc tham gia dự án đã giúp cho người dân thay đổi tư duy, cách làm kinh tế rừng, bằng cách tận dụng phát triển chăn nuôi dưới tán rừng. Nhờ đó, người dân có thu nhập ổn định, thường xuyên trong khi rừng đang phát triển chưa cho khai thác" - ông Đoàn phân tích.

Thống kê cho thấy, với sự tài trợ của Chương trình Hỗ trợ rừng và trang trại của FAO, trong giai đoạn I, Hội Nông dân tỉnh Yên Bái đã cấp chứng chỉ sản xuất bền vững cho 1.750 ha rừng; phát triển 500 ha quế hữu cơ, và xây dựng được một số xưởng chế biến các sản phẩm từ rừng đạt tiêu chuẩn, bảo đảm đầu ra cho nông dân. Trong giai đoạn II của Chương trình, Ban Quản lý Chương trình FFF tỉnh và Hội Nông dân tỉnh đã xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện dự án tại 4 xã của 2 huyện Trấn Yên và Yên Bình. Hỗ trợ các nhóm hộ phát triển mô hình sinh kế; tổ chức tập huấn kỹ thuật trồng, thu hái và sơ chế dược liệu, khai thác bảo quản mật ong, lập kế hoạch sản xuất, kinh doanh; hỗ trợ xây dựng mô hình sinh kế dưới tán rừng, xây dựng chứng nhận sản phẩm OCOP. Ông Hoàng

Xuân Long - Phó Chủ tịch Thường trực Hội Nông dân tỉnh, Phó ban Ban Quản lý Chương trình FFF II tỉnh Yên Bái khẳng định: mô hình nông nghiệp hữu cơ, trồng rừng gỗ lớn đã mang lại hiệu quả rất tốt cho bà con nông dân. Từ những hội viên Hội Nông dân, thành viên tổ hợp tác, hợp tác xã với những cách làm hay, sáng tạo đã lan tỏa đến với bà con chưa vào tổ hợp tác, hợp tác xã. Người dân đã thấy được nhiều lợi ích, không chỉ lợi ích kinh tế, mà cả lợi ích về sức khỏe nên ngày càng có nhiều người đồng hành, muốn tham gia vào chương trình. Đây chính là sự lan tỏa mà chương trình FFF hướng đến. Bước sang giai đoạn II, Hội Nông dân tỉnh tiếp tục triển khai các hoạt động tác động đến các thành viên từ tổ hợp tác, hợp tác xã và những người trồng rừng. Thông qua các hoạt động, tập trung thúc đẩy người trồng rừng có sự tham gia của cấp hội phụ nữ, đoàn thanh niên cũng như là phát triển rừng thích nghi với biến đổi khí hậu và khai thác các giá trị văn hóa bản địa. "Hiện nay, kết quả đạt được là các chuỗi sản phẩm khai thác những giá trị dưới tán rừng như mật ong, lá khô nhưng đang được xây dựng thương hiệu để cấp chứng chỉ OCOP và đưa sản phẩm ra thị trường tiêu thụ. Nhờ đó, thu nhập của người dân từ rừng được nâng cao rõ rệt so với trước đây" - ông Long thông tin thêm.

Với sự hỗ trợ của chương trình FFF đã tạo sự thay đổi rõ rệt về nhận thức của người dân trong sản xuất nông - lâm nghiệp so với trước đây. Từ trồng rừng theo hướng tự sản, tự tiêu, đến nay bà con đã từng bước chuyển sang trồng rừng theo chuỗi giá trị. Đây là cơ sở để Yên Bái hướng đến phát triển rừng bền vững đa lợi ích, mở rộng thị trường nâng cao thu nhập cho người dân trồng rừng.

B.T